

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se, blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Iz državnega zbora.

Na Dunaju 24. oktobra.

Kar nakrat so vlada in ž njo zvezane nemške stranke našle, da so sedanje razmere v parlamentu »nevzdržljive«, in da je postal položaj kritičen.

Vzrok temu so razni nujni predlogi, češ, da se z razpravljanjem o teh nujnih predlogih zadržuje posvetovanje o proračunu v toliki meri, da je skoro nemogoče, da bi se proračun pravočasno rešil. Razen še nerešenih nujnih predlogov zastran naselejanja francoskih redovnikov, so Nemci podali še nujni predlog glede terminske kupčije na žitni borzi, socialni demokratje nujni predlog glede odprave tistih določb kazenskega zakona, ki se nanašajo na motenje vere, pripravljajo se pa še več drugih.

V današnji seji je zbornica najprej dognala razpravo o dr. Stranskega predlogu glede izgrediv v Litovlu, potem pa razpravo o Seitzovem predlogu glede podpore delavcev, ki so brez zaslužka. V ti debati je socialni demokrat Schummeier povedal, da dandanes kristijanstvo v Kristusovem smislu sploh ni, češ: »Od leta 300 po Kristusu sploh ni več kristijanstva. Od tedaj je kristijanstvo samo velika kupčija, samo podjetje, ki veliko nese. Cerkevni oče Bazilij je pisal: Bogataš je tat. Cerkevni oče Krizostom je pisal: »Bogataš je tolovaj«. Sv. Mohor je rekel: »Če ima kdo več kakor potrebuje, je to uspeh tatvine«. Anarhist med cerkvenimi očeti sv. Ambrozij je pisal: »Kdor več vzame, kakor potrebuje, je morilec«.

Schummeierjeve navedbe so klerikalce silno spekle, čemur se ni čuditi, saj ima cerkev največji denarni žakelj, in se ravno duhovščina najmanj ravna po navodilih omenjenih cerkvenih očakov.

Mej sejo je ministrski predsednik dr. pl. Körber na razne načine skušal pridobiti stranke, da svoje nujne predloge umaknejo, da pride na vrsto proračun. Obrnil se je tudi do češkega agrarca Kubra, in ko je izvedel, da pripravljajo češki agrarci nekaj novih nujnih predlogov, se je razvil naslednji dialog: Kör-

ber: Zdaj vidim, da se mi nalašč težave delajo. Kubr: Saj nismo tu, da Vam Vašo službo olajšamo. Körber: Če zbornica tekom prihodnjih dnij ne začne delati, se nekaj zgodi, kar bo huje, kakor so sedanje razmere.

V pogovoru z raznimi drugimi parlamentarci je Körber povedal, da je kroni obljubil, da bo proračun rešen do 20. decembra. Ker je to vsled podanih nujnih predlogov nemogoče, mu ne preostaja drugega, kakor iti v Budimpešto in podati kroni demisijo.

Tako tragično pač ne bo. Načelniki nemških strank so sklenili izjavo, da bodo z vsemi močmi podpirali, da se reši proračun, svojih nujnih predlogov pa nobena teh strank neče umakniti.

Oskrbovalnice.

II.

Premotrivajoč obstoječe razmere in uvidevajoč, da morajo vsi sloji prispevati k temu izboljšanju, da je tako naloga posameznika kakor občine, dežele in države po svoji moči delovati v dosego tega cilja, načrtati hočem neko skico, kako si mislim rešitev tega vprašanja. Pri tem sem si v svesti, da bo marsikaj treba popraviti in številke nekoliko predrugačiti. S svojim predlogom nameravam le podati neko okostje za javno kritiko. Le kadar se bode vsakdo, kdor se zanima za vprašanje izrazil o tem predmetu in svoje zboljševalne nasvete objavil, prišli bomo do nekega popolnejšega načrta, kojega se more potem potom zakona oveljaviti. — Moj predlog vpošteva specifično kranjske in rekel bi bolj domače razmere, katere so mi bolj natančno znane. Drugi kraji imajo svoje posebnosti in treba bi bilo predlog accomodirati takim razmeram. Zato naj bi služil predlog le kot neki okvir vsega vprašanja, v kojega bi bilo po krajevnih razmerah vdeti posameznosti. Vse oskrbovanje delujočega občinstva za slučaj brezdelja bodisi po boleznih, nezgodah, onemoglosti ali drugih neprostovoljnih vzrokih, prevzeti bi

imele krajne oskrbovalnice. Upravo teh oskrbovalnic poverilo bi se na 3 leta voljenim odborom, v katere pošljejo občinski odbor ali odbori svoje zastopnike in dežela svojega zaupnika iz prizadetega kraja. Ta odbor namesti v sporazumu z deželnim odborom stalnega tajnika, kateri ima voditi vse potrebne pisarije in račune ter skrbeti, da pravočasno prihajajo prispevki v blagajno. Izterjanje zastalnih brezuspešnem terjanji po oskrbovalnici pripade c. kr. okr. glavarstvu. Odbor shaja se vsak mesec najmanje enkrat k posvetovanju ter prejme za to vdeležbo primerno odškodnino na zamudi časa in potnini. Poročevalec pri sejah je tajnik. Poročilo zavzemati ima vse predmete tičooče se oskrbovalnice. Po potrebi izvolijo se zaupniki, kateri so za svoj posel plačani. Ti zaupniki potrjevati imajo s svojim podpisom opravičanje vzrokov za izplačila iz oskrbovalnice. Okoliš krajnih oskrbovalnic naj ne bode prevelik zato, da more odbor natanko presoditi razmere kraja in oseb, katere naj po možnosti osebno pozna.

Skrb oskrbovalnice razteza se tudi na to, da preskrbi brez svoje krivde brezdelnemu ljudstvu primerno delo. — V kraju je vedno kaj taci del, katera bi se lahko in koristno izvedla, ako bi bila za to odložena oseba, kateri bi bilo mar preskrbeti potrebne delavne moči ter je primerno porazdeliti. Občinska pota, jarki, melioracije kmečke v obče itd. so dela, na katera bi se bilo pri tem ozirati. V kolikor ni taci javnih del, lahko bo najti pri posameznikih prilike za preskrbitev taci del, za koje bi imeli privatniki potem odškodovati oskrbovalnico. Ker je vsekakor misliti, da se doba boleznih s primerno postrežbo in hrano zdatno skrajša in ker je skupna postrežba boljša in cenejša, kakor pojedina in bi tudi marsikateremu bolniku bilo boljše ustrezno, ako dobi primerno postrežbo, kakor pa plačilo v gotovini, misliti bi morala oskrbovalnica na priredbo domačih krajnih bolnic, kjer naj bi se zdravile lahkješe bolezni. Za hude

in težke bolezni ostane itak še deželna bolnica. Oskrbovalnica imeti bi itak morala svojega zdravnika. Če je pa nje okoliš premajhen, združi se lahko več oskrbovalnic na skupnega zdravnika.

Vsak ud v občini imeti mora pravico biti sprejet v domačo bolnico, ako se je taka ustanovila in dotičnik prosi za vsprejem. Glavni princip pri oskrbovalnici moral bi biti ta, skrbeti za najpotrebnejše, da se pride v okom lenobi in simulaciji in da se stroške kolikor možno nizke ohrani in ž njimi tudi prispevke.

Zabranjeno bilo bi po oskrbovalnicah vsako beračenje, ker bi bilo za vsakega potrebnega oskrbljeno. Odvzeto pa bi bilo tudi občinam silno breme preskrbitev ubogih, kar tem obnem provzročja največ letnih stroškov.

Skoro vse denarne manipulacije prevzeti bi morala c. kr. davkarija v okraju. Oskrbovalnica imela bi opraviti le s tekočimi dnevnimi denarnimi manipulacijami.

Zdravniške sile bi se dobile zanesljivo dobre, ker bi oskrbovalnica lahko zagotovila zdravniku dobro plačo.

Vse oskrbovalnice podrejene bi bile zato določenemu deželnemu uradu podrejenem dež. odboru, kateri urad bi imel z redno kontrolo skrbeti za redno poslovanje pri oskrbovalnicah. Na podlagi prejetih mesečnih podatkov od oskrbovalnic izdajal bi dež. urad četrtletne ali polletne izkazke oziroma poročila v javnih glavnih glasilih v svrhu, da se prizadeto ljudstvo more zanimati za zadevo ter jo presojeti. Poleg deželnega urada moral bi biti na Dunaji centralni organ s centralno blagajno, v katero se stekajo vsi prispevki in kateri potem zopet nakažuje deželnim in krajnim denarnim blagajnam izplačila za oskrbovalnice v njih okolišču. V dunajsko centralo, podrejeno finančnemu ali notranjemu ministertvu, odposlati bi imel državni zbor svoje zaupnike tako, da bi v tej centrali bile zastopane tudi vse dežele.

Oskrbovalnice prejemati bi morale vanje spadajoče zneske ter je, v kolikor

LISTEK.

Angeljeva ljubica.

Novela iz beneških spominov. Poljski spisal Vladimir Zagorski.

(Dalje.)

Carlotta je nosila na sebi neštevilno množico molkov, slik, svetinj in amuletov, v katerih čudovito moč je verjela sveto.

Večkrat, zlasti iz početka najinega znanja, sem se rogal radi tega svoji plesalki. Pozneje pa, prepričavši se, da ji je to nenavadno zoprno, sem opustil neprikljni prepri.

Brez vsacega znanega vzroka se je je včasih polastil brezmejen obup. Zagreznivši se v uporno molčanje, se me je takrat izogibala ter se umikala mojemu laskanju. Nekolikrat vrnivši se iz mesta, kamor sem včasih odšel po opravkih, sem jo našel v solzah, klečočo pred sliko moje spokornice.

Gojila je nekako čudno pobožnost do tega platna, nekako navezanost do te slike, ki je rastle pod njenimi očmi in z njenim sodelovanjem. Večkrat sem celo zavidal ta svoj umotvor, ker je vzbujal v njenem srcu tako žive občutke.

Zdelo se mi je, da mi naraščajoča slika krađe njeno srce, in da se je njena ljubezen do mene jela ohlajati.

Vsekakor pa tak pojav zame nepojmljive slabe volje ni trajal nikdar preveč dolgo. Vračala se je k meni strastno zaljubljena ter si prizadevala z laskanjem nagraditi prehodno slabo voljo.

Očividno se je vršil v njeni duši nekak boj, o katerem si sama ni mogla dati temeljitega računa.

Nekega dne, pozno zvečer, je pritekla smeja se v mojo delavnico. Nisem se nadejal tega poseta, ker me je ostavila poprejšnjega dne vsa otožna ter sem jo ves dan pričakoval zaman.

»Son qui Luigi!... Son qui...« je klicala, veselo se smeja. — »Koprnel si po meni, kaj ne?... Oh, tudi jaz sem koprnela po tebi! Jokala sem, caro mio! in prelivala ves dan bridke solze, toda sedaj te imam zopet, skupaj sva, ali čuješ, Luigi, skupaj!... Sedaj nisem več žalostna, marveč srečna, oh, kako sem srečna!...«

Bilo je nekaj nervoznega v njenem glasu in smehu; potegnem jo s seboj k oknu, skozi katero je zrl ščip, nenavadno velik, jasen in krasoten.

Hotel sem ji raz lica čitati tajnost,

ki jo je dražila. Zapazila je moj namen ter mi s poljubi zaprla oči. In smejala se je veselo, božajoč me in stiskajoč me k sebi.

Nakrat pa je skočila od mene, pokazala z roko mesec — polivajoč s svetlobo pred nama ležečo Giudecco, ter začela popravati znano beneško pesmico:

„Luigi guarda — guarda la luna,
Argento piove sulla Lugana,
Non vi e nuvola, e quieto il mar!
— Andiam — in gondola à respirar!

»Andiam' in gondola à respirar!« ponovim, pritiskajoč jo k sebi.

Črez trenotek sva se že peljala v gondoli poleg Piazzette, krenivši proti Canale Grande, v čegar vodi so se odbijale luči nadobrežnih palač.

Zares čaroben je bil ta večer. Po nebu, ne zakritem z nobenim oblakom, je plaval beli mesec ter srebril izklesane fačade (pročelja) palač, polagajoč tu stolp bele svetlobe, ondi pa stolp sence na gladko vodno površje. Smukajoč po valčkih, je puščala naša gondola za seboj od meseca posrebrnjeno obzidje, ali pa se zarila v senco mostnih lokov, podobnih črnim predorom tunelov. Za nami so drvili valčki, pljuskajoči in spreminjajoči se v pene, katere so vdarci vesla prinašali iz globeli.

Časih je lahni, kakor vzdihljaj vetrič zapihljaj semkaj od vrtov, zalivajoč nas z vonjavo cvetečih akacij. Iz nadbrežnih kajev je doletavalo k nam petje nosačev in gondolerjev, popevajočih pesmi Madoni.

Carlotta je zelo ljubila takšno ponočno vožnjo ter vsi pot veselo žlobudrala in se smejala. Plesalka je bila rojena Benečanka ter je znala vse legende čudovite palače Dožev. Vsaka cerkev, vsaka palača, vsak most bil je za njo spojen z nekakim spominom; torej je bila tudi neizčrpna v pripovedovanju, kadarkoli se ji je prilika nudila k temu.

Te pripovedke so imele zame dvojni čar. Vsaka dogodba, kakor mi jo je pravila Carlotta, se je oblekla v poetično obleko fantastične legende, in njeno mičnost je podvojevala v mojih očeh ta okoliščina, da so mi jo pripovedovala koraldna usta moje ljubice.

Med tem je priplavala naša ladjica na odprto morje.

Mesec je stal že visoko in neštevilne zvezde so zalesketale na nebu.

Oprši glavo na mojo ramo, je pogledala Carlotta skozi okno na nebo posuto z zvezdami. Med tem se je odtrgala od obneha jedna zvezda ter zakroživši po nebu v podobi loka, zibnila iz obzorja.

ne služijo v pokritje tekočih izplačil nalagati obrestonosno oziroma graditi si primerne bolnice ali druge koristne naprave koje imajo služiti namenu oskrbovalnice.

Tekoči stroški pa so sledeči:

1. Zdravniške plače,
2. Zdravila,
3. Dnina bolnikov, kateri niso bili sprejeti v domačo bolnico,
4. Oskrbovanje domače bolnice,
5. Pogrebni stroški,
6. Dnina oslabelim in za delo nezmožnim bodisi starim ali invalidom, ako se ne sprejmejo v domače hiralnice,
7. Podpore za sirote v privatni oskrbi,
8. Dnino onim osebam, katere brez lastne krivde ne morejo dobiti dela. (Ta dnina morala bi biti primerna, da se ne prouzroči lenobe ali simulacije).

Ker je vsak človek v občini ud oskrbovalnice brez razlike stanu, starosti ali spola, mora tudi vsakdo dobiti pri nji pomoči, ako se ji pristovoljno ne odreče v prid oskrbovalnici.

V pokritje prej označenih stroškov prispevati bi morali sledeči faktorji:

1. Vsak človek v občini zase in za svoje primeren znesek na dan in osebo n. pr. 2 h. (Marsikomu se bo ta znesek videl jako visok). Skušnja bi morala dognati, jeli primeren ali ne. Morda bi bilo od otrok plačati šele po doseženem 5. ali 6. letu?

Z ozirom na to, da odpade davčna priklada za občino, okraj in deželo morda tudi za državo v kolikor je treba denarja v pokritje obstoječih humanitarnih naprav ta znesek ne bi bil previsok.

2. Delodajalci kakor gospodarji, obrtniki, trgovci, tovarnarji itd. plačajo poleg svojega lastnega prispevka še za vsacega v delu stoječega delavca, posla ali pomočnika ali naj ima že katerokoli ime po 2 h. na delavni dan in osebo. Tudi moralne osebe prispevajo kot delodajalci z istim zneskom. (Ako bi razmere pokazale da je moči izhajati z manjšim zneskom, se ta prispevek morda tudi lahko kaj zniža).

3. Deželni zaklad prispeva za vsako oskrbovalnico po številu oseb v tej skupini po 1 h. na dan in osebo.

4. Država plača isto tako za osebo in dan v okolišu zavarovalnice po 1 h. na dan.

Dohodki oskrbovalnic bili bi po teh podatkih sledeči:

1. vdeležniki 2 h.	} skupaj 4 1/2 h.
2. delodajalec 0,5 »	
3. dežela 1 »	
4. država 1 »	

Z ozirom na to, da je mnogo delavcev oženjenih in ima več ali manj otrok dotični delavec in ker vse leto ni v delu, porazdeli se prej pod točko 2 navedeni prispevek 2 h. z ozirom na vse oskrbovane približno na gori imenovani prispevek.

Ako se vpošteva okoliš, obsegajoč

»Povereto!« je vzdihnila plesalka.
»Kdo neki?« vprašam s sočutjem.
»Angelj, katerega je Bog vrgel z nebes!... Bržkone se je zaljubil v zemljanko in Bog ga je kaznoval za ta greh.«
»Kaj vendar govoriš, moj angelj!... Nasprotno, le zemljani se zaljubljujejo v vas, angelje, in s tem se tudi pojasnjuje vaša nezvestoba... Od nas letite proč, ker imate krila. Takšna je že vaša navada, vi angelji!«

»Eretico«, je zašepetala nevoljno. »Iz tega se nikakor ne sme zbijati šale... Pravim ti, kadar se zaljubi kak angelj v zemljanko, da ga kaznuje Bog s tem, da ga vrže iz nebes, in te zvezde, ki padajo, so uprav ti z nebes vrženi angelji.«

»Dete!« začnem ji pojasnjevati, »pa daj joče zvezde to je prah umrlih svetov — to so ostanki nebeških teles, katera se, dospelši v ono sfero, kjer jih zemeljska moč vleče k sebi, vsled drgnjenja v ozračju unamejo, ne pa iz nebes zavrženi angelji.«

»Kako oduren nevernik si!... Na 'Ca del Orsa' je na zidu slika, na kateri je bil pred nekaj leti angelj, ki pa je izgubil od ondot za kazen, ker se je bil zaljubil v hčerko nekega kneza.«

»Kaj?« zakličem, smeja se. »Naslikan angelj se je zaljubil? Bržkone je njegova ljubica morala tudi biti naslikana.«

približno kako sedanjo glavno občino n. pr. 4000 duš, znašajo ti prispevki na leto 65.700 K.

Pomisliti je treba, da se bodejo gotovo našli tudi dobrotniki, kateri bi oskrbovalnici kaj podarili, oziroma na smrtni postelji sporočili, računa se lahko, da bi bilo mogoče oskrbovalnicam shajati s tem zneskom.

Tukaj sem navedel konkretne številke le zato, da si je moči predstavljati približno ves predmet. Po skušnjah in krajevnih razmerah bilo bi presoditi, so li prispevki primerni ali ne. Deželni prispevki morali bi biti pač za vse oskrbovalnice v deželi enaki — isto velja tudi glede državnega prispevka za vse dežele v državi z enako pravico. Način pobiranja bi bilo treba določiti n. pr. tako, da se v c. kr. davkarijo tedensko plačuje. Olajša se plačevanje lahko s tem da n. pr. delodajalci si pridržijo od delavske dnine pri izplačilu na dotičnega delavca spadajoči znesek zanj in za rodbino, ter delodajalec odda ta prispevek davkariji. Drugo olajšavo izvršiti bi se dalo s tem, da se založe neke marke, koje se lahko kupi pri davkarjih ali občinah ali pri oskrbovalnici, ter iste marke primerno tedensko oddaja itd. Skušnja pokazala bi najbolje, kako bi se način plačevanja olajšal, da se prihrani pota in zamude časa. —

V Ljubljani, 25. oktobra. Iz drž. zbora.

Postopanje govornikov v proračunski debati je dognano. Včeraj so se začeli vpisovati govorniki. To pot se vpisujejo samo oni, ki hočejo v resnici govoriti. Vrsta v govorih se določi z žrebanjem. Med Čehi se deluje na to, da se ustanovi skupen klub vseh čeških poslancev. Posebna mladočehška komisija je imela z agrarci že pogajanja radi principov, na temelju katerih se naj ustanovi zveza vseh čeških strank. Agrarci so imeli nato sejo, v kateri so se omenjeni principi sprejeli ter so se izjavili za skupno postopanje z Mladočehi. Potem so imeli agrarci pogajanja še s češkimi konservativnimi veleposestniki, s katerimi so Mladočehi že zvezani. Tako bodo Čehi nastopali vsaj v parlamentu složno in v jedinstvu.

Kreta se združuje z Grčijo.

Grčija že dolgo dela na to, da se otok Kreta, katerega upravlja grški princ pod turško nadvlado, prideli docela Grčiji. Rusija se v zadnjem času temu ne upira več. Grčija je dolgo delovala na to, da si pridobi podporo Rusije, in sedaj se ji je to posrečilo. Rusija se je baje obrnila do drugih velevlastij s predlogom, naj se napravi na Kreti končno red s tem, da se priklopi Grčiji. Princ Jurij poseti v kratkem evropska glavna mesta ter pridé tudi na Dunaj, in sicer z namenom, da pridobi vlade za svoj namen. Nemčija se baje priklopljenju Krete ne bo upirala.

»Nikakor ne!... Bila je živa, in on tudi.«

»Ha, ha, ha! Živ angelj na naslikani sliki! Kako moreš verjeti takšne bajke?«
»Ne, to nikakor ni bajka! To je najčistejša resnica. Najboljši dokaz tega je, da je angelj izgubil raz sliko, ko je odpeljal kneginjico.«

»Torej angelj je odpeljal kneginjico? ... To pač nikakor ni angeljski posel... Ne čudim se, da je za kazen izgubil svoje dostojanstvo.«

»Prav praviš!... Bog ni hotel, da bi ostal na sliki, in da bi pred njim klečali kristijani... Sicer pa ta slučaj ni jedini... Pripetilo se je to že večkrat...«

»Kako, pripetilo?«
»A tako!... Angelji so se že večkrat zaljubili v zemljanke.«

»Od kod veš to, draga moja?«

»Saj stoji vendar pisano v Svetem pismu: 'Angelji so se zaljubili v zemljanke ter si jih jemali za žene. Bog se je razsrdil ter z občnimi potopom ugonobil njih potomce.' Ali verjameš sedaj?«

»Pripravljen sem verjeti, ako me poljubiš.«

»A če bi te ne poljubila?«

»Potem ti povem, da to niso bili angelji, marveč husarji!...«

(Konec prih.)

Vojna v Južni Afriki.

Lord Kitchener nima konjenikov! Generalni nadzornik konjenišva, general Grant, je dognal, da je na razpolago le 3000 mož na konjih. Zato zahteva Kitchener nemudoma 10.000 konjenikov. Ali vojni urad je odgovoril, da mu more za sedaj poslati samo 3000 mož. Tako bo imel torej Kitchener komaj 6000 porabnih konjenikov in s tem najdožene vojno! Kakor znano, pešcev v boju z Buri skoraj sploh niti upoštevati ni, kajti Buri so vedno na konjih, ter se rabijo zategadelj angleški pešči le kot posadke in straže. General Buller, ki je bil šele pred kratkim imenovan poveljnikom I. kora, je upokojen. Listi so protestirali proti imenovanju in odlikovanju tega nesposobnega generala, neki častnik pa je objavil sila škandalozne stvari o bojazljivosti in nevednosti Bullerja. Izdal je, da je Buller mestu Ladysmith svetoval, naj kapitulira. V nekem svojem govoru je Buller to tudi priznal. To mu je zlomilo vrat. Na njegovo mesto bo imenovan French ali Lyttleton. Južno-afričanska vojna je moralno uničila že celo vrsto dotlej najimunitnejših angleških generalov ter razkrila svetu nesposobnost angleških častnikov. Angleška armada si je priborila v boju z Buri le ogromen koš blamaže. Listi objavljajo sedaj proklamacije Bothe kot odgovor na proklamacije Kitchenerja. V tej proklamaciji ukazuje Bothe, da je po 15. septembru ustreliti vsakega Angleža v orožju. Buri pa so toli plemeniti, da tega vzlic ukazu svojega nadpoveljnika ne delajo, dočim rabijo Angleži Burke in burske otroke kot ščite proti burskim kroglijam ter streljajo, obešajo, bičajo in mečejo v ječe junaške nasprotnike.

Dopisi.

Od D. M. v Polju, 24. oktobra.

(»Slovenčevemu« lažnjivcu v odgovor.) »Tempora mutantur et nos mutantur in illis«, pravi neki latinski pregovor.

O resničnosti tega pregovora pač ne more dvomiti nihče, posebno pa ne eden izmed treh »Slovenčevih« dopisnikov, kateri so si izmislili tisto štiriperesno deteljico, o kateri piše »Slovenec« v svoji 240. št. z dne 18. oktobra t. l.

Ker so »stalnemu« dopisniku pošle že vse laži, kar si jih je mogla izmisliti njegova glava, ni šlo drugače, kakor poiskati je moral sebi jednega, katerega je pa hitro našel v osebi nekega krojača oziroma črevljarja. In res je skrpučal potem dopis, kateri je zopet nov dokaz, kako so »Slovenčevi« dopisniki izurjeni v laži in obrekovanju. Posebno dejstvo pa, katero je treba pibiti, je to, da je pri tem dopisu sodeloval nekdo, ki sicer rad zahaja v liberalno družbo, in kateremu naj velja zgoraj omenjeni pregovor, kajti da se ravna prav pridno po tem pregovoru, razvidimo lahko iz tega, da zahaja enkrat v družbo liberalcev, drugič pa nastopa kot »Slovenčev« dopisnik. Take vrste ljudi moremo imenovati le brez značajneže. Toliko za danes. Na posamezne točke pa ne bomo odgovarjali, ker so prizadete osebe same v to zmožne.

Iz Mengša, 24. oktobra. »Slovenčev« dopisnik spustil se je besno iz gole nekrščanske maščevalnosti 11. oktobra t. l. na me, v ponosni zavesti, da me do cela potepta. A dosegel ne bo prav nič. Njegovu načelo seveda je: Ako mi ne hlapčuješ, ne slediš, te uničim. Ne bi mu odgovarjal, da bi se ne bil ta brezvestnež kot dopisnik poslužil prav infamnih lažij in ostudnega obrekovanja.

Sodeč človeka po delih, bi skoraj mislil, da je g. dopisnik, ki je bil poslan od tod v 234. št. »Slovenčev« dopis, tudi vzgojen v današnji dobi rimskega klerikalstva. Vendar izjavljam takoj, da ne bi delal krivice odgovornemu dopisniku onega dopisa, da mislim tu na pravega, ne baje na najemnika, kateri posoja svoje ime uredništvu.

Slavni klerikalni junak za prozornim plaščem zaletel se je v me, da sem ob deželnozbornski volitvi pol ure pred volitvijo trdil: »26. Mejačev sem prečrtal.« — Če je g. dopisnik kdaj dobro preštudiral knjigo Liguorijeve moralne teologije, se lahko spomni, po katerem paragrafu ali oddelku

one knjige me je obrekel. Ker je torej to naravnost laž in obrekovanje, zato ga imenujem, dokler mi tega s pričami ne dokaže, ostudnega, brezsravnega lažnjivca in obrekovalca. Ta klerikalni hujskač niti g. orožnik, kateri opravlja svojo službo vestno, po ukazu višje oblasti, ne priznaša. Vprašuje: »Ne vem, li orožnik isto dopoldne ni imel nujnejšega posla, kakor pred sodiščem dolg čas prodajati? Takrat, kadar pobalini nočni mir motijo, pa nikjer nobenega ni.« Temu izzivanju odgovorjam toliko, da v določevanju njegove službe ni kompetentna vaša malenkost, ampak le v to poklicane višje oblasti.

Kdo je poklican v to, da ima skrbeti za mir in red v občini, to naj vam blagohotno pojasni županstvo. Sicer so pa nočni razgrajaji le sinovi vaših samozvestnih klerikalnih volilcev. Ali nima vaše društvo naslova: Katoliško izobraževalno?

Dalje trdi g. dopisnik, da sem bil zoper to, da bi se učiteljstvo poklonilo škofu. Zakaj ne poročate resnice ali jo vedoma zavijate? Dokažite mi, katerega fizmed tovarišev ozir. tovarišic sem nagovarjal proti udeležbi! Ali nisem povedal za svojo osebo, da se ne vežem v to radi 6. točke pastirskega lista meseca avgusta? Ta se glasi: »Zato nikakor ne volite mož, ki se zbira pod zastavo narodno-napredne stranke, okoli listov...« Učit. Tovariša; saj ravno ti možje širijo načela in nauke nasprotne naukom Kristusovim itd. Da, udeležil sem se vsprejema resnično z vidno nezadovoljnim obrazom, ker se mi hlimba in hinavščina gnusita, a pristovoljno, in sicer le na prigovarjanje gosp. nadžupnika, zadevajoče ljudstvo in šolsko mladino, in ne vsled njegovega nastopa. Smešno! Konec temu prigovarjanju se je glasil: »Saj popolnoma mi vendar niste odrekli, da se ne boste udeležili.« S takimi bedarijami pitate lahko le svoje petolizce, a zavednega naroda ne.

V svesti si, da svojo službo vestno opravljam, se ne oziram ne na levo, ne na desno. Pač se potem malo menim, sem komu ljub ali ne. Izjavljam pa, da sem za-se popolnoma uverjen, da je vaša pobožna želja, da bi bil res osamljen mej značajnimi, zavednimi in omikanimi kolegi. Uverjeni bodite zopet popolnoma, da tega ne boste nikdar doživeli in vi, ne vaši duševni prijatelji, ker učiteljstvo se zaveda svoje naloge, da smemo biti ponosni. Če človek ne občuje rad z ljudmi, ki se zaljubljeno ozirajo po svojih zagriženih nasprotnikih, ter so popolnoma nesamostojnega značaja, temu se ne čudite. Povem vam pa, da mi je ljubši odkrit sovražnik kot zavraten prijatelj. Koliko sem osamljen med tovariši v okraju, to vedo g. tovariši bolje, ko vi in vaša podrepna adjutantinja. Kdaj naj sprememim svoje službeno mesto, to naj vas ne briga. Povem vam pa, da kljub vam in peščici vaših hlinežev pristovoljno danes in jutri še ne, ker se čutim, da sem še tukaj potreben. Vem pač, kadar se to zgodi, da vi in vaši privrženci ne bodo žalovali za menoj. Za vami pa le... vaša svetohlinka.

V koliko upravičen sem bil dati duška svojemu ponosu pri zborovanju učiteljskega društva v Ihanu, razpravljalo se bo o tem na drugem mestu; zato se je radi tega in prepričlega števila navzočih društvnikov o času razprave stvar odložila na nedoločen čas. Toliko vam, gosp. dopisnik, da veste, kakšno je isto cedilo, na katerem sem ostal.

Peter Sirc,
učitelj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. oktobra.

— Volitve za trgovsko in obrtniško zbornico. V zmislu novele k zakonu o trgovskih in obrtniških zbornicah, ki je bila sprejeta v poslednjem zasedanju državnega zbora, razpustile se bodo vse avstrijske trgovske in obrtniške zbornice ter se bodo razpisale nove volitve. Kakor se nam iz do-brega vira poroča, se bode novi volilni red tekom meseca novembra razglasil, nove volitve pa se bodo menda vršile meseca januarja. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko bavila se je v poslednji svoji seji z novim volilnim redom

Najnižji cenzus določil se je s 5 kronami ter se je ob jednem sklenilo, da volilna pravica za one obrte, ki so se dali v zakup, pristuje zakupniku, a ne lastniku. Volilni listki se ne bodo več dostavljali po okrajnih glavarstvih, ampak neposredno po pošti.

— **Dr. Žlindra — toži?** Z Dunaja se poroča, da toži dr. Šusteršič list »Ostdeutsche Rundschau«, da si opere umazane roke. Dr. Schalk bode imel torej priložnost nadaljevati pri sodišču pojasnila o tem poštenjaku, če bo dr. Žlindra res imel pogum, nastopiti pravdno pot.

— **Shod naprednih slovenskih kmetov spodnjestajerskih**, ki bi se imel vršiti koncem meseca oktobra, se je z ozirom na to, da bodejo volitve v deželni zbor štajerski šele meseca aprila prihodnjega leta, preložil na spomlad. Do tega časa se bode še tudi po ostalih sodnih krajih razširila kmetijska organizacija.

— **Oproščen liberalca.** Iz gornje Branice se nam piše: Kakor je čitateljem že znano, so bili vsled pretepa mej braniškimi fanti in goškimi klerikalci obsojeni pri obravnavi v Vipavi, katero je vodil adjunkt Polenšek, le trije liberalci braniški. Franc Trbižan je bil obsojen na dva tedna zapora in 40 kron globe. Katoliški listi, kakor »Prismojenec«, »Slovenec« in kompanija, so seveda celo zadevo zavijali po svoje ter pri tem na katoliški podlagi lagali; končno pa je zlasti »Prim. List« s pravo peklensko škodoželjnostjo poročal izid obravnave in zmagovalno kazal na svoje nedolžne goške klerikalce, razbojnike, katere je »Slovenec« že pred obravnavo razglasil za nedolžne. Proti razsodbi sodnika Polenšeka je vložil Fr. Trbižan pritožbo, ker si je bil svest svoje nedolžnosti. Dne 10. t. m. je bila druga obravnava v Ljubljani, pri kateri je bil Fr. Trbižan popolnoma oproščen. Jako zanimivo je to, da je že takoj po prvi obravnavi Fr. Jamšek (tožitelj) tirjal od Trbižana 40 K, katere mu je Polenšek prisodil za bolečine. Gotovo je že v duhu sklepal, kako se bode mastil zanje; mogoče je celo nameraval kupiti si novo puško, da bode zopet poskušal streljati... Uboga klerikalna reva — vse je splavalo po vodi. Kronce so izginile. Vsled obravnave pri prizivnem sodišču so dobili listi a la »Slovenec«, »Prim. List« po nosu. Klerikalna »nedolžnost« je zopet padla. Ozira vredno je vprašanje g. Polenšeka, kateri je pri obravnavi v Vipavi vprašal neko pričo, jeli Trbižan klerikalec ali liberalca, na kar se mu je odgovorilo, da je hud liberalca. Zakaj le je Polenšek to vprašal?! Mogoče se v kratkem goški »križarji« zopet organizirajo ter napadejo v znamenju križa liberalce in »proklete Bure« s križno vojsko. Oh, potem bomo pa imeli po Vipavskem dosti svetnikov-mučenikov. — Srečno slovensko ljudstvo!

— **Gostovanje gospe Irme Polakove.** Sinoči je v opereti »Mamsell Nitouche« gostovala naša rojkinja, gospa Polakova. Velike vrline pevke in igralke gospe Polakove smo konstatovali že tolikrat, da bi se morali ponavljati. Rečeno le: gospa Polakova je rojena Nitouche. Njeno petje je toli ljubko in simpatično, njena igra tako pristna in naravna, da jo opravičeno prištevamo najboljim subretam. Pri njej kot igralki in pevki ni nič ponarejenega in prisiljenega, vse je izvirno, samoraslo. Zato pa je bil tudi sinoči njen uspeh največji in najlepši. Koliko simpatij uživa v svojem rojstvenem mestu, se je pokazalo včeraj iznova: gledališče je bilo nabito polno, občinstvo jo je odlikovalo z najdolgotrnejšim ploskom in živela-klici ter s krasnim šopkom. Izvrstnega partnerja je imela izborna Nitouche v g. Lieru, ki je igral Celestina umetniško rezervirano, a z najfinejšo komiko. Kot pevec in igralec je bil Celestin enako dober ter je vse svoje prednike daleč nadkrilil. Lepo niansirano petje, umerjena, nepretirana igra ter imenitna maska sta pripomogla g. Lieru do popolnega vspeha. Take Nitouche in takega Celestina se ne naveliča gledati in poslušati tudi največji nasprotnik lahkokrile operete. Drugi igralci in druge igralke naj se zadovolje z danes s pavšalno pohvalo. Igralo se je splošno prav dobro ter je bila režija prav srečna. Opereta »Mamsell Nitouche« se v soboto ponovi. —

— **Občni zbor zveze slovenskih kolesarjev** bo v sredo dne 6. novembra t. l. ob 8. uri zvečer pri Lloydju v Ljubljani. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Umrli je danes zjutraj v starosti 57 let** prokurist bančne firme I. C. Mayer, g. Karol Altmann. Pokojnik je bil ljubezven značaj in je vžival splošno spoštovanje.

— **Uboj.** Peter in Ive Vranšič iz Tribuč in Niko in Ivan Černič iz Bedenj v črnoljskem okraju so pred kratkim posestnika Matijo Jankoviča iz Bedenj tako pretepli, da je mož dva dni pozneje vsled dobljenih poškodb umrl.

— **Požar.** 21. t. m. zvečer pogorel je blizu Žabjevsi kozolec posestnika Žiberta. Kako se je ogenj zanetil je popolnoma neznano, govori se pa, da bržčas radi malomarnosti delavcev.

— **Najden mrtvec.** Dne 22. septembra se je našlo v Savi pri Senožetih občine Dovsko moško truplo 40 do 45 let staro, 172 cm visoko, krepkega života, močnega do cela ohranjenega zobovja. Lasje so črni, vrat kratak. Obleženo je z rujavo suknjo, rujavim križastim telovnikom, sivimi hlačami, turistovsko srajco in plavim predpasnikom. Klobuk, nogavice oziroma njuše in spodnje hlače manjkajo. Mož je pripadal najrevnejšim slojem. Truplo je bilo v vodi 4 do 5 tednov; na zadnjem delu glave je več poškodb. Da se dožene identiteta, blagovolijo se najnatančnejši morebitni podatki sporočiti c. kr. okrajnemu sodišču na Brdu ali pa c. kr. državnemu pravdnistvu v Ljubljani.

— **Celjsko pevsko društvo** priredi dne 1. novembra, na dan Vseh svetnikov, v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju dramatično predstavo in sicer se uprizori igra »Mlinar in njegova hči«.

— **Sv. Bolfank pri Ormožu.** Učiteljsko društvo za ormoški okraj zboruje dne 7. novembra t. l. predpoldan ob 10. uri v novi šoli ormoške okolice po sledečem vspredu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi in načelnikova naznanila. 3. Poročilo o glavnem zborovanju štajerskega »Lehrerbunda« v Gradcu. Poročevalec g. A. Porekar. 4. Nekaj o obravnavi šolskih zamud na tuokrajnih narodnih šolah. Poročevalec g. Vauhnik. 5. Slučajnosti.

— **Grozna surovost.** Iz Ptujja se nam piše: V Slavšini pri Ptujju živel je kmet Germič z ženo Alojzijo pri njeni materi Mariji Rantaša, katera je imela pri sebi tudi svojega mutastega sina. Germič bil je jako surov mož ter je živel v vednem prepiru s svojo ženo in njeno materjo. Pred 5 leti izginil je naenkrat Germič in vsa poizvedovanja po njem bila so brezuspešna. Sedaj pa se je vendar posrečilo žandarmeriji priti hudodelstvu na sled. Tašča Marija Rantaša svetovala je namreč svoji hčeri Alojziji, naj svojega moža ubije. Ta je naročila mutastemu bratu, naj Germiča ustrelji, kar je ta tudi storil. Ustreljenega vlekli so potem v klet, kjer je ležal dva dni. Tretji dan so ga na kosce razrezali in v kotlu tako dolgo kuhali, da je šlo meso od kostij. Meso so potem zakopali v gnoju. kosti pa so sežgali. Torej ljudje postajejo vključ vseh misijonov in božjih potov potem vedno surovejši!

— **Pokopališko vprašanje v Celovcu.** Občinski odbor je odklonil škofove zahteve glede pokopališča in določil, da bo pokopališče interkonfesionalno. Škof pa v svojem neizmerno fanatizmu neče odnehati, neče privoliti, da bi meščanje jednega in istega mesta mirno skupaj počivali. Ker svojega namena pri občini ni dosegel, hoče napraviti svoje posebno pokopališče.

— **Poskušen samomor.** V Opatiji je neka gospodična Pavlina de S. skočila iz neznanega nagiba z družega nadstropja na cesto in se težko poškodovala. Pred nekaj leti je njen brat skočil z okna in se ubil.

— **407 romarjev** se je včeraj zvečer pripeljalo v Ljubljano, kjer so se ustavili 1 uro 5 minut. Bili so tirolski Nemci, ki so se vračali iz svete dežele domov. Gospoda se je vozila v I. in II. razredu, misera plebs pa v III. razredu. Mej romarji je bilo mnogo posvetnih duhovnikov in menihov. Ženske so bile le 4. Mej temi je vzbudila pozornost velika in

že zmerno debela nuna. Nekateri romarji so se peljali z električno železnico mesto ogledat. Na kolodvoru je bila čakalnica tretjega razreda spremenjena v jedilnico, pa tudi peron je bil zastavljen z mizami, bufet pa je bil natlačeno poln. Tako tesnih restavracijskih prostorov in tako neprijetnih ni na celi progi južne žel. in menda sploh nikjer. Tujsi se pritožujejo, da tako škandaloznih prostorov se ne dobi na nobenem kolodvoru kakor v Ljubljani. Skrajni čas je, da se ti nedostaki odpravijo. Novi restavrater ima res dobro voljo in bi rad vse storil, ali gospoda zgoraj noče ničesar slišati o kakem razširjenju restavracijskih prostorov. Izgovarjajo se na novi kolodvor, na katerega pa bomo ljubljanci še dolgo čakali, če ga bomo sploh doživeli.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Žvižganje vlakov južne železnice pri distančni plošči na Vrtači je za nas stanovalce tamošnjega okraja posebno ponoči kaj mučnega. Če je uvoz zaprt, žvižga stroj toliko časa, da se mu isti odpre. A tudi če je isti odprt, žvižga marsikateri od tabačne tovarne do Latermanovega drevoreda, ko bi vendar po našem mnenju zadostovalo, ako se s kratkim žvižgom nanznani prihod vlaka. Drž. železnica napravila je po svojih progah telefonične govorilnice, ako bi sl. južna železnica stražnico na Vrtači telefonično zvezala s postajo, bi zamogel čuvaj vedno, ako vlak pride, to telefonično postaji naznaniti ter bi potem vsako prosjačenje z žvižgom za uvoz odpadlo, stanovalci daleč na okrog, pa bi bili odrešeni tega večnega nadlegovanja s povsem nepotrebnim žvižganjem. Prosimo torej, da se na to ozirajo tisi, ki nas lahko rešijo te nadloge.

— **„Ljubljanska meščanska godba“** priredi jutri, v soboto, koncert v restavraciji hotela »Lloyd«, v nedeljo pa v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Začetek vsacega koncerta je ob pol 8. uri zvečer, vstopnina za osebo 40 vin.

— **Izgubljene reči.** Na poti od Mestnega trga po Špitalskih ulicah do Marijinega trga je izgubila neka natakara srebrno žensko uro s srebrno verižico. — Neki brusar je izgubil v mestu ali pa v Šiški denarnico, v kateri je imel 465 lir, dva desetaka in pa domovnico.

— **Moderno učiteljstvo in patentirani katoliki.** Benediktinec pater M. Sadič na Dunaju piše v svojem klerikalnem mesečniku »Marijanski pozdravi« tako-le: Ako se javi kje stekel pes, takoj ga ustrelijo ali pa ubijejo. Psom devajo na gobec mrežico in strogo se nadzira, da se izpolnjujejo vsa sredstva proti razširjanju boleznih. Toda! Toda! Kako malo se brigajo ljudje danes za razširjenje strupa, ki mnogovo več kvara napravi nego grizenje steklega psa. Koliko brezvernih učiteljev vcepja danes strup brezverstva ubogim, nedolžnim otroškim srcem in mladim, nadepolnim možem v nižjih, srednjih in visokih šolah. A te puščajo prosto begati po svetu, a nihče jih ne toži in ne kaznuje. — Tako pater!

* **Čudotvorni zdravnik.** Pred dunajskim sodiščem je stal te dni neki Emerih Langer, kateri je zdravil ljudi s tem, da jim je drgnil z rokama čelo; zdravil jim ni dajal nikakih. Imel je pri sebi tudi zdravnika dr. ja Jetzta, ki je imel nalogo preiskati bolnike ter konstatirati, kakšno bolezen imajo; vse drugo pa je opravil Langer sam. Ta čudotvorni »zdravnik« je izpovedal, da ga je zadela l. 1898. kap, pozneje je čital razne spiritistične spise in ozdravil je najprve samega sebe s tem, da se je drgnil z rokama, potem pa še mnogo družih. Dr. Jetzt trdi, da je Langer res ozdravil mrtvoude ter jako olajšal stanje jetičnih, in sicer s pomočjo hipnoze. Tudi dr. Kuhn, zdravniški izvedenec, meni, da Langerjevo postopanje ni nič družega kot sugestija; vzbudil je bolniku trdno vero na svojo čudotvorno moč, in mogoče je, da mu je s tem pomogel. Sodišče je obravnavo proti Langerju preložilo, ker hočejo zdravniki opazovati njegovo duševno stanje.

* **Samomor in dvojni umor na pokopališču.** Iz Gdanskega poročajo, da je neki topničar Griebe na pokopališču sv. Barbare pri Wilhelmshavenu ustrelil neko ženo in hčer na grobu, njegova moža, oziroma očeta ter se nato ustrelil še sam. Vzrok zločinu je neznan.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 25. oktobra. Današnja seja poslanske zbornice se je namesto ob 11. uri začela šele ob 1. uri. Vzrok tej zakasnitvi so bila pogajanja zaradi nujnih predlogov. Körber in Vetter sta nagovarjala dotične poslance, naj umaknejo svoje predloge. Mej tem je Wolf uganjal svoje šale, kličoč: Zdaj imajo ljubavno urico. — Čujejo se vzdihljaji. — Kaj pa dobe Čehi, da svoje nujne predloge umaknejo? — Čehi so ga pa vprašali: kaj dobi Eisenkolb, da umakne svoj nujni predlog? Pogajanja so imela uspeh. Samo češki poslanec Černy se ni udal, in je vsled tega njegov nujni predlog glede preskrbljenja delavcev za starost in invaliditeto prišel še danes na razpravo. Seja traja še. Skoraj gotovo se začne tudi v današnji seji proračunska razprava. Prezident Vetter je poklical poslanca Pogačnika, češ, naj bo na mestu, ker pride kot govornik Šusteršičevega kluba prvi do besede. Pogačnik je pa rekel, da danes neče govoriti in grozil, da vložil njegova stranka poseben nujni predlog, ako bi se ga sililo, da danes govori. Tudi je priznal, da se zategadelj brani, ker ni pripravljen!!! Ako se začne proračunska razprava danes, govornika bodeta posl. Fink in Jaworski.

Dunaj 25. oktobra. Ministrski predsednik dr. pl. Körber je ob pol treh popoldne zapustil parlament in se odpelje ob štirih v Pešto poročat cesarju o parlamentarnem položaju. Körber ponudi cesarju demisijo. To je Körber že včeraj povedal in danes ponovil. Tudi je Körber povedal, da so nujni predlogi najmanjši med vzroki, ki ga silijo k temu koraku. Glavni vzroki so jako resni. Nekateri še znani niso. Odločilnega vpliva so tudi opozicija Čehov, združenje čeških frakcij, približanje slovenskih strank in odklonitev vseh nasvetov glede skrajšanja proračunske razprave. Poglavitni vzrok je pač ta, da je Körber obljubil cesarju, da bo proračun do 20. dec. rešen, te svoje obljube pa ne more izpolniti. Splošno se sodi, da cesar demisije ne sprejme.

Dunaj 25. oktobra. Danes je bil v votivni cerkvi velik requiem za dra. Kaizla. Po cerkvenem opravilu so vdovi kondolirali Körber v imeni vlade, Vetter v imeni parlamenta, minister Böhm v imeni uradnikov finančnega ministrstva in navzočni slovenski poslanci.

Dunaj 25. oktobra. Brat ruskega carja, veliki knez Mihael Aleksandrovič, pride jutri v Budimpešto, kjer obišče avstrijskega cesarja. Iz Budimpešte pojde v London.

Dunaj 25. oktobra. Grški kralj Jurij pride jutri semkaj in ostane tu, da se vrne cesar iz Pešte. V obče se misli, da je ta obisk v zvezi z rumunsko-grško alijanco, ki je sklenjena pod avstrijsko-madžarskimi avspicijami in naperjena zoper balkanske Slovane.

Petrograd 25. oktobra. Italijanski kralj in kraljica prideta prve dni meseca decembra obiskat carsko dvojico.

Pariz 25. oktobra. V Chamblyju je v starosti 67 let umrl bivši general princ Murat, tast avstrijskega ministra zunanjih del grofa Goluchowskega in unuk nekdanjega neapoljskega kralja po Napoleonovi milosti.

London 25. oktobra. Iz Vryburga se javlja, da Botha najbrž ne more nadaljevati pota, ker se baje nahaja blizu Pietersdorpa v južno-vzhodnem kotu Transvaala. V gozdovih okrog Wynburga je baje skritih jako mnogo Burov.

London 25. oktobra. Kitchener javlja, da se je Angležem posrečilo, odvzeti Burom tista dva topa, ki so jih Buri odvzeli Angležem pri Shepernecku.

London 25. oktobra. V torek ob sedmih zjutraj bo morilec Mac Kinleya — Czolgosz — z elektriko usmrčen.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
 izobno deluje
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
 utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
 Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
 Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (28-43)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
 Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Dež. gledališče v Ljubljani.
 Štev. 16. Dr. pr. 1125

V soboto, 26. oktobra 1901.
 Gospa **Irma Polakova**, operna in operetna pevka deželnega gledališča v Zagrebu, kot gost.
 Drugič v sezoni:
Mamselle Nitouche.
 Opereta v treh dejanjih. Spisala H. Meilhac in A. Millaud. Godbo zložil Hervé. Kapelnik Andro Mitrovič. Režiser Anton Verovšek.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 8. uri. — Konec ob 10. uri.
 Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v torek, 29. oktobra.
 Opera: „Karmen“.

Meteorološki poročilo.
 Višina nad morjem 306,2 m. Srednji tlak 736,0 mm

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Možna v. št. vrh
24	9. zvečer	742,1	9,7	sl. jzhod	oblačno	6,5
25	7. zjutraj	740,1	9,2	sr. jvzhod	oblačno	
	2. popol.	738,7	10,2	sr. jvzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 9,4°, normala: 8,9°.

Dunajska borza
 dne 25. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98,30
Skupni državni dolg v srebru	98,15
Avstrijska zlata renta	118,80
Avstrijska krona renta 4%	95,50
Ogrska zlata renta 4%	118,60
Ogrska krona renta 4%	92,85
Avstro-ogrski bančni delnice	1616 —
Kreditne delnice	619 —
London vista	239,05
Nemški državni bankovci za 100 mark	117,27 1/2
20 mark	23,46
80 frankov	19,03
Italijanski bankovci	92,40
C. kr. cekini	11,31

Zahvala.
 Za presrečne dokaze iskrenega sočutja, ki nam je došlo ustno in pisмено, povodom smrti naše predobre in nepozabne soproge, oziroma matere, hčerke, sestre, tete in svakinje, blagorodne gospe
Josipine Kosem roj. Triller
 kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu in za poklonjene krasne vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najtoplejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo gg. uradnikom, prečastiti duhovščini in šentjakobski-trnovski ženski podružnici sv. Cirila in Metoda ter gospodom pevcem, ki so predragi rajci izkazali zadnjo čast.
 V Ljubljani, dne 24. oktobra 1901.
 (2334) **Žalujoči ostali.**

Lepo predivo
 kakor tudi
vse druge deželne pridelke
 ter
 vsako množino suhih gob
kupuje najdražje
Anton Kolenc
 trgovec v Celji na Štajerskem.
 Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in kakovost. (2182-6)

Najnižje cene. **Največji izbor.**
 Skrbno izdelovanje
Preobleke. **Popravila.**
L. Mikusch
 tovarna dežnikov
 Ljubljana, Mestni trg.

Odda se v najem prav dobro obiskovana (2318-2)
prodajalnica
 na dobrem prostoru, zraven farne cerkve. Prodajalnica se proda tudi na obroke.
 Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.
 Na mnogobrojno zahtevo častitih darj otvorim s 1. novembrom t. l.
pouk v šivanju perila
 v svojem salonu na Dunajski cesti št. 17
hotel „Evropa“ 2328-2
 desne stopnjice, III. nadstropje.

Išče se (2319-2)
gostilna v najem
 dobro obiskovana, v dobrem kraju, blizu žel. postaje, kakih tovarn ali fužin.
 Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Zanesljive osebe
 se sprejmejo pri prodaji patentovanih novostij in izdelkov, ki so za vsako domačijo neobhodno potrebni. — **Konkurenca je izključena.**
 Visoka provizija, eventualno stalna mesečna plačila od 120 do 150 K zagotovljena.
 To zastopstvo se more oskrbovati kakor postranski zasluzek.
 Vprašati je treba pri tvrdki **Klimeš & Co., Praga 1134/II.** (2197-7)

Odda se s 1. januarjem 1902 že čez 30 let na najboljšem prostoru nahajajoča se
gostilna in kavarna
 na deželi, s pripravnimi velikimi prostori, kegljiščem, senčnatim vrtom ter ledenico. Gostilna leži sredi trga, ki je postaja južne železnice, s sedežem okrajnega glavarstva, predilnice in topilnice. (2345-1)
 Ponudbe na upravništvo »Slov. Nar.«.

Otvoritev gostilne.
 Podpisane si usoja uljudno naznaniti slavnemu občinstvu, da **odpre v nedeljo, 27. t. m.,** v svoji novi hiši
na Vevčah št. 51 gostilno
z godbo in plesom. (2335)
 Preskrbljeno bo za najboljšo pijačo in jedila.
 Priporoča se za obilno udeležbo **Av gust Kuhar.**

Izdelovalnica perila za gospode, dame in otroke
 samo iz blaga tvrdk **B. Schroll, Graumann in Sigl.**
 Nikako malovredno tovarniško, marveč najskrbnejše domače delo.
 Za brezhilni kraj in najpoštenjšo postrežbo jamči tvrdka
C. J. HAMANN, Ljubljana
Mestni trg št. 8. (2586-21)
 Dobavitelj perila več e. in kr. častniških oskrbovališč.
 Istotam se dobi **izvirno dr. Gustav Jäger-ja volneno perilo** vsake vrste, **kapeljsko perilo**, potem **klobuke** iz lodna in kož tvrdk **Pless, Hiekl in Pichler**, najboljše **moške in ženske nogovice, kravate, modree, žepne robce**, razno drugo modno in tkano blago za gospode, dame in otroke itd. itd.
 Lastno izdelovanje predpasnikov, bluz, spodnjih kril, jutranjih jopic, spalnih sukenj itd.
Cene so v primeri z dobroto blaga **brez konkurence.**
 Ako bi imel kupec vzrok, biti nezadovoljen z blagom pri meni kupljenim, se to blago rade volje zamenja ali pa denar povrne.

Pri strokovnjaku se kupuje najceneje.
Kdor potrebuje
elektr. razsvetljavne predmete
 in
razsvetljavne predmete za plin
 naj si iste omisli **samo** pri podpisnem.
Lastna fabricacija
 ali izdelki svetovnoznane tvrdke **bratov Brüner na Dunaji**, od katere so vedno v zalogi vsi razsvetljavni predmeti, kakor tudi material za **električno razsvetljavo**.
 Pri večjem nakupu se podaljšanja, skrajšanja in manjša popravila izvršujejo brezplačno.
Stari lesenel (tustri) se po ceni prenamejajo za električno razsvetljavo. (2132-8)

Leopold Tratnik, pasar
 Sv. Petra cesta št. 27.
Točna in realna postrežba.

Izprašan (2340)
kurjač in strojnik
 išče službe.
 Vprašanja na upravništvo »Slov. Nar.«.
Od danes dalje (2337)
 vsak dan sveže
Bock-pivo
 iz soda, pol litra 15 kr.
 v zajutrkovalni sobi s pivoin vinotčem
J. E. Praunseiss
 Ljubljana, Mestni trg.

Pozor! Pozor!
Tisek črk na trakove
 v zlatu, aluminiju i. t. d. je vse kaj drugega, kot prilepljene papirnate črke, katere dostikrat že med potjo na pokopališče odleté, in ne stane dosti več od papirnatih črk.
V vročem tisku se črke svetijo, da je veselje in so trpežne dolgo vrsto let. — Velikost črk je različna, kakor napis in trak zahtevata, do 86 mm višine.
 Izdeluje in popajnila daje
knjigoveznica Iv. Bonač-a
 v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.
Izvod iz voznega reda
 veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.
 Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž, Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marjine v are, Heb, Franze v are, Karlove v are, Prago, (direktni voz I in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Linca, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plzna, Prage, direktni vozovi I. in II. razreda, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj via Amstetten, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 15 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

Nad 20 let obstoječa
trgovina z mešanim blagom
 in trafiko (2339-1)
 na prijaznem kraju, tik železnične postaje, se proda ali v najem dá zaradi boleznj.
 Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Proda se
 po nizki ceni in pod ugodnimi pogoji
enonadstropna hiša
 na Tržaški cesti, nasproti gozdarskega vrta.
 Povpraša naj se pri F. P. Vidic & C., Ljubljana, Prešernove ulice. (2342-1)

Specijalna trgovina za kavo
Edmund Kavčič
 v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte priporoča
 kavo Santos dobrega ukusa po gl. 1- kilo
 „ Neigherry aromatično-krepkega okusa „ 1,40
 „ Piraldy najfinejšega okusa „ 1,60
 Poštne poslatve po 5 kil franko.
 Vsakovrstno **specijalno blago** v najboljši kakovosti. (12-2/7)
 Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Patentirano žično steklo
 najboljši in najmodernejši steklanski material za gornje svitlobe in stranska okna v kolodvorskih vežah, svetlobnih dvoriščih, strojnih delavnicah, skladiščih blaga, verandah, za vsakovrstne ognja varne in pri tem svetlobo propuščajouše sklepe, za signalne plošče itd. itd.
 Izgotovljene v debelosti od ca. 4 do 30 mm in v ploščah do 2-5 m².
Prednosti: Največja varnost proti zdrsneženju, nedosežna uporna sila, varnost proti ognju je jako velika, luč prodira jako lahko in izobno, oledenje je lahko in se prihrani na železni konstrukciji itd. itd.
 Uporablja se z najboljšim uspehom pri mnogih državnih in zasebnih zgradbah. Pri mnogih železnicah tu- in inozemstva obligatorično uvedeno.
 Varstveni tobolci iz žičnega stekla za vodostojna stekla pri lokomotivah in parnih kotlih. (2077-3)
Vlite trde steklene plošče za prozorne strehe po katerih se lahko hodi v fiksnih masah, gladke ali z raznovrstno izdelanimi površinami, bele ali napol bele z žično vložko ali brez nje.
Stekleni strešniki in stek. zarezni strešniki napol ali čisto beli, z žično vložko ali brez nje, v najrazličnejših oblikah in velikostih.
Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens
 Neusattl bei Elbogen (Böhmen).
 Zastopnik za Ljubljano in okolico:
Avg. Agnola v Ljubljani.